

LA USEE DE L'INSTITUT POETA MARAGALL

Mercè Gil Viñas

Psicopedagoga USEE Institut Poeta Maragall

Mª Àngels Sellés Pons

Psicopedagoga USEE Institut Poeta Maragall

Montserrat Caselles Grau

Psicopedagoga EAP B-47 Eixample

RESUMEN

Las unidades de apoyo a la educación especial (USEE) se crearon como recurso educativo dirigido a alumnos con necesidades educativas especiales derivadas de discapacidad intelectual escolarizados en centros ordinarios. La USEE del Instituto Poeta Maragall nació el curso 2005-06, y es una de las primeras que entraron en funcionamiento en Barcelona ciudad. Acoge entre 5 y 10 alumnos con discapacidad intelectual, severa, media y leve, que por edad están matriculados en la ESO. Su organización y funcionamiento se centran en facilitar el máximo posible la inclusión educativa de los alumnos con discapacidad, para lo cual se les adapta el currículo según sus necesidades específicas, intentando en todo momento que compartan con el alumnado ordinario el espacio y el tiempo lectivo. En la etapa de la educación secundaria se hace más difícil la inclusión completa de este tipo de alumnado debido a la gran diferencia que existe en la capacidad de asimilación de contenidos conceptuales y abstractos respecto al alumnado de la ESO. Por esta razón, los profesionales adscritos a la USEE (dos profesoras y una educadora de educación especial, hasta el curso 2011-12), reparten sus funciones entre la docencia en el aula USEE, donde se prioriza una metodología altamente funcional, con contenidos motivadores y que les sean útiles en su vida diaria, y el apoyo directo en el aula ordinaria, dentro de los grupos-clase a los que están adscritos estos alumnos. Que los alumnos discapacitados compartan su escolaridad con el resto del alumnado significa para ellos una oportunidad de experimentar vivencias similares a los chicos/as de su edad. Aunque todos sean diferentes, siempre existen elementos comunes que pueden compartir con ellos (música, aficiones...). Por otro lado, para el alumnado ordinario, tener la oportunidad de relacionarse con compañeros discapacitados les ayuda a empatizar con aquellos que tienen más dificultades, ya sea porque les cuesta más aprender, porque padecen alguna enfermedad o handicap, etc. y les hace conscientes de que son uno más, y de que las diferencias se deben aceptar con naturalidad y con compañerismo. Tras siete cursos de existencia de la USEE en este instituto, podemos afirmar que las repercusiones de la inclusión educativa de los alumnos discapacitados en el centro son altamente positivas tanto para éstos como para el alumnado ordinario. Todavía hay mucho por hacer, pero con la ilusión y el esfuerzo de los profesionales, la buena predisposición la comunidad educativa, y la necesaria dotación de suficientes recursos por parte de la Administración, una educación pública de calidad y verdaderamente inclusiva, es posible

ABSTRACT

Special education support units (USEE) were created as an educational resource designed for students with special educational needs arising from intellectual disabilities in mainstream school. The USEE of the Secondary School Poeta Maragall was born in the school year 2005-06, and it is one of the first put into operation in Barcelona city. It attends between 5 to 10 students with intellectual disabilities, severe, medium or mild, enrolled in the secondary education. Its organization and operation are focused on providing the best educational inclusion possible for students with disabilities, for whom we adapt the curriculum according their specific needs, trying all the time to mingle with the regular students space and instructional time. At the stage of secondary education the full inclusion of this group of students is more difficult because of the large difference in the ability to assimilate and abstract the conceptual content of ESO's pupils. For this reason, professionals assigned to the USEE (two special educational teachers and a teacher assistant, until the academic year 2011-12), divide their duties between teaching in the classroom USEE, which prioritizes a highly functional methodology, and motivational and useful in their daily lives contents; and direct support in regular classrooms, in-class groups where are attached these students.

In this way, the possibility that disabled students share their school time with other regular students means to them an opportunity to experience similar experiences with children aged like them. Although everyone is different, there are always common elements that can be shared with them (music, hobbies ...). On the other hand, for ordinary students, they have the opportunity to interact with disabled peers and they can help them to empathize with those who have more difficulties, either because they find it hard to learn, or because they have an illness or handicap, etc.. and makes them aware that they are one more, and that differences should be accepted in a natural way and with fellowship. After seven years of the USEE existence in this secondary school, we can say that the impact of inclusive education of disabled students is highly positive for both, and specially for regular students. There is still much to do, but with the enthusiasm and effort of professionals, the educational community willingness and the necessary allocation of sufficient resources by the government, quality public education and truly inclusive, is possible.

El curs 2004-05 des del Departament d'Ensenyament es va orientar als equips d'assessorament psicopedagògic (EAP) cap a la difusió en els centres educatius de la possibilitat de sol·licitar un nou recurs per a la inclusió dels alumnes amb necessitats educatives especials (NEE) greus i permanents dins dels centres ordinaris: la unitat de suport a l'educació especial (USEE), recurs que ja s'havia implementat en altres zones de Catalunya, però no a Barcelona-ciutat.

De la tasca de difusió d'aquest possible recurs se'n va fer resòl l'equip directiu de l'Institut Poeta Maragall sensibilitzat cap a

aquesta temàtica.

En aquells moments es va facilitar que l'equip directiu pogués contactar amb alguns IES que ja comptaven amb aquest recurs per intercanviar impressions. A nivell de zona es va fer una presentació d'una USEE del Baix Llobregat per poder compartir informació i aclarir dubtes amb els professionals dels centres interessats.

Pel que fa a l'Institut Poeta Maragall tant l'estructura espacial (vuit plantes) com el volum d'alumnat de l'IES (750 alumnes) feia pen-

sar en les possibles dificultats d'adaptació dels alumnes amb greus discapacitats en un centre amb aquestes característiques. Preocupaven especialment els moments de transició: les entrades, les sortides, els patis i el menjador.

Pel que fa a la dotació de professionals de la USEE, des de la Inspecció es va vetllar per aconseguir docents amb experiència en centres d'Educació Especial.

El primer curs d'implementació de la USEE es realitzava una reunió setmanal del director del centre, les professores de la USEE, la inspectora del centre i la professional de l'EAP, per valorar la posada en marxa del recurs i treballar les dificultats que poguessin anar sorgint.

En aquests moments, i després de set cursos de funcionament, el treball que es realitza en la USEE és el següent.

FUNCIONS DEL PROFESSORAT DE LA USEE

La USEE de l'INS Poeta Maragall compta amb la dotació habitual fins el curs 2011-12 per als centres públics d'educació secundària: dues professores de l'especialitat d'orientació educativa i una educadora d'educació especial, les quals han d'atendre entre 5 i 10 alumnes amb diferents graus de discapacitat intel·lectual i trastorns generals del desenvolupament.

Les funcions del professorat de la USEE són:

- a) Col·laborar amb els tutors, amb la resta de professors del centre i amb l'EAP en l'elaboració del pla individualitzats (PI) dels alumnes atesos a la USEE.
- b) Formular les propostes d'adaptacions curriculars i adaptacions de grup per als alumnes atesos a la USEE i elaborar materials específics o adaptats que facilitin l'aprenentatge i participació dels alumnes a les activitats del grup ordinari.
- c) Acompanyar els alumnes en la seva participació en les activitats de l'aula ordinària.
- d) Desenvolupar les activitats específiques, individuals i en grup reduït, que els alumnes de la USEE requereixin.
- e) Fer la cotutoria individual dels alumnes que atenen.

L'educadora d'educació especial assumeix les següents funcions:

- a) Donar suport als alumnes de la USEE perquè puguin participar en les activitats que organitzi el centre educatiu i participar en l'elaboració i aplicació de tasques específiques relacionades amb: autonomia personal, adquisició d'hàbits d'higiene, habilitats socials, mobilitat i desplaçaments, habilitats de vida, transició a la vida adulta i preparació per al món laboral.
- b) Participar en el projecte educatiu del centre.
- c) Conèixer els objectius i continguts de les programacions per tal d'adequar de la millor manera possible la seva tasca de col·laboració amb el professorat.
- d) Proporcionar al professorat elements d'informació sobre l'actuació dels alumnes, a fi d'adaptar i millorar el seu procés d'aprenentatge.

PERFIL DE L'ALUMNAT DE LA USEE

La USEE de l'INS Poeta Maragall ha acollit de manera generalitzada, des del curs 2005-06, alumnes amb diversos graus de discapacitat intel·lectual Síndrome de Down, Síndrome del cromosoma X-fràgil, trastorns generalitzats del desenvolupament i trastorns de l'espectre autista, els quals han accedit a l'ESO amb un dictamen d'escolarització elaborat per l'EAP corresponent, sol·licitant l'adscripció a aquest recurs.

ORGANITZACIÓ I FUNCIONAMENT DEL RECURS USEE

L'aula USEE funciona durant la totalitat de l'horari lectiu dels alumnes, és a dir, 30 hores setmanals, atenent l'alumnat en petit grup, en les hores que correspongui en cada cas. La resta d'horari lectiu, els alumnes de la USEE assisteixen a les classes ordinàries amb el grup classe al qual estan adscrits. Generalment, sempre depenent de les possibilitats de cadascun, els alumnes amb discapacitat intel·lectual lleugera i mitjana assisteixen aproximadament la meitat de la jornada lectiva a la USEE i l'altra meitat a l'aula ordinària amb el seu grup-classe, mentre que el nombre d'hores lectives a la USEE per als alumnes amb discapacitat intel·lectual severa és molt més gran. La decisió respecte al nombre d'hores que un alumne cursarà a la USEE o a l'aula ordinària es pren a principi de curs, en funció de les característiques de cada alumne, tipus d'organització i continguts de les matèries. És aleshores quan es valora la necessitat d'introduir un professional de suport o no a l'aula ordinària, materials adaptats i quins seran els criteris d'avaluació per a cada alumne. Totes aquestes decisions serveixen per a l'elaboració del PI.

Els horaris dels professionals i dels alumnes de la USEE s'elaboren en funció de l'horari dels grups ordinaris de referència i de les necessitats de suport que cada alumne requereixi.

DISTRIBUCIÓ CURRICULAR

Els alumnes de la USEE tenen com a marc curricular de referència, amb caràcter general, el corresponent al projecte educatiu del centre, prioritzant aspectes que afavoreixen la seva autonomia i equilibri personal i el desenvolupament d'habilitats socials. A tal efecte, els professionals de la USEE centren la seva intervenció en actuacions que facilitin el progrés dels alumnes en el desenvolupament de les capacitats i les competències bàsiques establertes en el currículum i prioritzades en el PI de cada alumne. El pla individualitzat conté les adaptacions curriculars de la totalitat de les matèries i contempla el conjunt d'ajudes i suports que l'alumne pugui necessitar en els diferents moments i contextos escolars, així com l'organització de recursos disponibles a l'aula i al centre que calgui. En la presa de decisions que afavoreixin la inclusió d'aquests alumnes, hi participen, a més del professorat de la USEE, els professors ordinaris que correspongui i la comissió d'atenció a la diversitat del centre, amb els quals s'estableixen els acords adients respecte als criteris per a l'atenció i l'avaluació d'aquests alumnes.

Com s'ha esmentat més amunt, els alumnes de la USEE cursen part del currículum a l'aula USEE i part a l'aula ordinària, amb o sense professionals de suport, depenent de les necessitats educatives de cadascun.

El currículum de la USEE prioritza matèries instrumentals, amb

pràctica psicoeducativa

continguts altament funcionals. S'articula de la següent manera:

- Projectes interdisciplinaris: Projecte de Lectura fàcil, Projecte de Serveis al centre, Petits projectes, Projecte 'Del mercat a la cuina' i Projecte 'L'hort urbà de la USEE'.
- Reforç de matèries específiques: matemàtiques i anglès.
- També es compta a destinar algunes hores de docència a la USEE per donar suport als alumnes en les feines encomanades pel professorat de l'aula ordinària per a fer a casa, com a mesura per assegurar l'èxit dels alumnes de la USEE a l'aula ordinària.

El currículum de l'aula ordinària, s'articula de manera generalitzada, amb variacions depenent de les característiques de cada alumne, a l'entorn de les matèries de Tutoria, Educació Física, Ciències Naturals, Ciències Socials, Tecnologia, Educació Visual i Plàstica, Música, Alternativa a la religió/Religió i matèries optatives. Aquestes matèries són cursades pels alumnes de la USEE, en el seu grup ordinari, amb o sense suport.

En tot cas, es prioritza la participació dels alumnes en activitats generals del centre (festes, actes culturals...), així com les sortides escolars programades en qualsevol matèria dels grups ordinaris als quals estan adscrits els alumnes USEE.

PROJECTES INTERDISCIPLINARIS

Amb els projectes interdisciplinaris es treballen aspectes prioritaris de lecto-escritura, matemàtiques i altres continguts del currículum d'interès per als alumnes i amb un alt grau de funcionalitat que els serviran per al desenvolupament de la seva vida quotidiana i de transició a estudis post-obligatoris relacionats amb el món laboral.

A continuació, anem una breu explicació de cada projecte:

- Projecte de Lectura fàcil: desenvolupa competències bàsiques comunicatives, lingüístiques i audiovisuals, utilitzant material publicat de lectura fàcil.
- Projecte Serveis al centre: desenvolupa activitats prelaborals, com són el servei de copisteria i suport a la consergeria.
- Petits projectes: a partir de senzilles preguntes formulades als alumnes, s'estableix un sistema senzill de recollida de dades (petites enquestes, localització en mapes, cerca d'informació a internet...), per al seu posterior tractament (realització de gràfiques senzilles, elaboració de power point...).
- Projecte 'Del mercat a la cuina': durant la setmana es proposa i explica una recepta, es confecciona el pressupost, es fa la compra al mercat o supermercat, amb activitats de comparació de preus, fixar-se en les dates de caducitat, en els aliments frescos ecològics, de proximitat, i finalment s'elabora la recepta introduint les diferents tèc-

niques culinàries, i realitzant les tasques de neteja d'estris i superfícies de la cuina, i recollida de residus orgànics per al compostador de l'hort urbà de la USEE.

- Projecte 'L'hort urbà de la USEE': presentat al programa Agenda 21 Escolar de l'Ajuntament de Barcelona, com a acció mediambiental i sostenible del centre escolar. El programa Agenda 21 Escolar ens ha permès comptar amb suport econòmic i de formació que ens han servit per mantenir en funcionament l'hort urbà. Es realitzen activitats en grup com: preparar recipients per sembrar, manteniment del compostador, escombrar, regar, observació i registre del pluviòmetre, observació del creixement de les diferents plantes ornamentals i hortalisses, etc. També es fan activitats individuals com: dietari de les feines quotidianes de l'hort que fa cada alumne, seguiment i mesura de les plantes, i elaboració de fitxes pedagògiques relacionades que es recopilen en un dossier.

ESTRATÈGIES METODOLÒGIQUES

En el treball a l'aula USEE es prioritzen les següents estratègies metodològiques:

- Funcionalitat dels aprenentatges.
- Competències d'autonomia personal.
- Treball en valors i suport emocional.
- Metodologia globalitzada: treball per projectes interdisciplinaris.
- Reforç de les matèries de l'aula ordinària (repàs per a exàmens, suport per fer les tasques encomanades a classe...)
- Ús de les TIC.

Pel que fa a l'aula ordinària, les estratègies metodològiques prioritzaes són aquestes:

- Competències d'autonomia personal.
- Suport de l'educadora d'educació especial (preferentment), o professorat de la USEE, que seu al costat de l'alumne/s, ajudant-los quan és necessari a seguir el ritme normal de la classe.
- Acords amb el professorat de l'aula ordinària que correspongui respecte a l'adaptació de les feines per a fer a classe i a casa. Generalment s'estableix com a criteri prioritari que l'alumne intenti fer un mínim i que la presentació sigui el més acurada possible.
- Els professionals de suport elaboren un registre de les feines que cada alumne té assignades per a fer a casa, la qual es penja a la cartellera de la USEE per tal que les professores de la USEE puguin portar el control del volum i tipus de feina que altres professors han assignat als alumnes i poder dedicar les hores que siguin necessàries per donar-los suport en l'elaboració d'aquestes.

SEGUIMENT TUTORIAL DELS ALUMNES I TREBALL AMB LES FAMÍLIES

La tutoria dels alumnes de la USEE és compartida entre el tutor del

grup ordinari al qual estan adscrits i la tutora de la USEE. Els alumnes assisteixen a les sessions de tutoria que imparteix la tutora del grup ordinari, participant de totes les activitats programades amb els seus companys i enriquint-se amb les interaccions, els models i els valors que a l'aula es manifesten.

No obstant això, el seguiment específic de l'evolució de l'alumne i el treball conjunt amb les famílies es porta a terme des de la tutoria USEE. És a dir, la tutora de la USEE fa un treball més individualitzat sobre la seva adaptació al centre, la seva integració a l'aula i el creixement personal del noi o de la noia. També es fa un treball conjunt amb les famílies per anar seguint de molt a prop el seu creixement i desenvolupament escolar i emocional, a més de marcar pautes d'actuació conjuntes, tan necessàries en tots els joves, però imprescindibles en l'alumnat amb necessitats educatives especials. La relació amb les famílies es molt estreta, diàriament per mitjà de l'agenda, telefònicament cada setmana, i personalment en l'entrevista trimestral per fer un seguiment conjunt de l'evolució del seu fill. Aquesta implicació conjunta és molt important per tal que el centre i la família segueixin unes pautes comunes per tal d'assolir d'objectiu d'aconseguir una veritable inclusió al centre dels nostres alumnes.

Des de la tutoria de la USEE es fa un treball molt acurat per a afavorir la integració de l'alumne. El pla d'acollida ja preveu que s'iniciï aquest treball abans de l'escolarització a l'Institut. És a dir, durant el curs anterior a l'inici de l'escolaritat, les famílies poden visitar l'aula USEE del centre. Aquest fet les ajuda a prendre una decisió, a vegades difícil, de cara a la possible escolarització a l'etapa de secundària. A més, quan el mes de juny les famílies ja coneixen que s'ha admès al seu fill/a al centre, l'alumne/a fa una estada d'un matí a l'aula USEE. Durant dos o tres hores, el futur alumnat comparteix activitats amb els companys, coneix als professionals i l'emplaçament per tal d'ajudar-lo en el seu procés d'adaptació, per desangoixar-lo i per eliminar els dubtes i les pors que provoca un canvi d'escola. Amb aquesta estada comença a intuir una mica com serà la seva nova etapa de secundària i s'afavoreix la seva propera adaptació al centre.

Des de la tutoria USEE es propicia que l'alumnat participi i gaudeixi de totes i cadascuna de les sortides escolars, activitats extraescolars, vivències i experiències programades per als companys de l'aula ordinària, mitjançant un acompanyament personalitzat a totes les sortides i activitats generals del centre que es realitzen.

AVALUACIÓ

Per tal de realitzar l'avaluació de cadascun dels alumnes de la USEE, es porten a terme un seguit d'actuacions:

- Seguiment setmanal de cada alumne a la reunió de professionals de la USEE.
- Participació del professorat de la USEE en les juntes d'avaluació ordinàries dels grups als quals pertanyen els alumnes de la USEE per tal d'aportar tota la informació sobre la seva evolució en aquelles matèries en què hi intervenen directament, i els elements per a la valoració dels aprenentatges i el seu procés de maduresa neces-

saris per a la seva avaluació.

- Els professors de l'aula ordinària avaluen els alumnes de la USEE que cursen les seves matèries.
- Elaboració d'un informe qualitatiu elaborat per les professors de la USEE, el qual s'entrega juntament amb el butlletí de notes ordinari.
- Al final de curs, s'avalua el PI de cada alumne i es fan les propostes de millora que calgui per al curs següent.

EL TREBALL AMB ELS SERVEIS EXTERNS

La coordinació amb l'EAP es realitza de forma ordinària dins de la comissió d'atenció a la diversitat (CAD) del centre i, puntualment, en les reunions de coordinació setmanals dels professionals de la USEE.

L'EAP realitza el traspàs d'informació inicial dels alumnes nous que cada curs s'incorporaran a la USEE.

Així mateix al llarg del curs es realitzen entrevistes conjuntes EAP i tutora de la USEE amb les famílies que volen conèixer la USEE i rebre informació sobre el recurs.

També es realitza un treball conjunt en el moment de la derivació a postobligatòria dels alumnes que acaben l'etapa.

L'EAP intervé especialment quan sorgeix qualsevol tipus de dificultat en l'evolució dels alumnes o en l'àmbit de les seves famílies.

Per les pròpies característiques dels alumnes usuaris de la USEE hi ha un conjunt de serveis externs (de tipus terapèutic, associacions i altres) que intervenen en el seu seguiment amb major o menor periodicitat.

La coordinació continuada amb aquests serveis pren una especial rellevància i tant l'EAP com les professores de la USEE mantenen trobades de coordinació especialment en el moment de la incorporació dels alumnes al centre i periòdicament i en funció de les necessitats al llarg del seu procés d'escolarització.

L'ORIENTACIÓ A L'ETAPA POSTOBLIGATÒRIA

En aquests moments el sistema educatiu ofereix unes línies de continuïtat pels alumnes de les USEE que finalitzen l'ESO dins o fora de l'entorn ordinari.

En el cas que acreditin l'etapa, tenint en compte l'avaluació positiva del seu PI i l'assoliment dels objectius que s'hi proposen, la sortida natural serien els Cicles Formatius de Grau Mitjà.

Actualment aquests ensenyaments encara no compten amb la figura d'especialistes que puguin fer el seguiment diari d'aquests alumnes i la necessària adaptació dels aprenentatges. L'Equip de Seguiment de l'Alumnat a la Postobligatòria (ESAP) del Consorci d'Educació de Barcelona pot intervenir en aquesta etapa.

En el cas que no acreditin l'etapa poden accedir a un PQPI ordinari amb plaça de reserva per a alumnes amb necessitats educatives específiques. Els alumnes que hi poden accedir compten amb el

suport de l' ESAP que en realitza un important seguiment però probablement és insuficient per a cobrir les necessitats diàries de suport directe i d'adaptació del currículum dels alumnes amb importants discapacitats.

Dins de l'oferta dels PQPI ordinaris caldria oferir itineraris formatius específics per als alumnes discapacitats amb professorat especialitzat i un currículum adaptat.

Aquestes limitacions dins de l'entorn ordinari pels alumnes amb importants discapacitats, fan que la majoria dels nois i noies que han sortit de la USEE de l'Institut Poeta Maragall s'hagin incorporat al circuit especialitzat dels centres d'Educació Especial ja sigui en PQPI adaptats o en Programes de Transició a la Vida Adulta.

S'estan cercant diferents vies de treball per a anar avançant en la inclusió educativa en l'etapa postobligatòria.

LA INCLUSIÓ EDUCATIVA. REPERCUSSIONS EN EL CENTRE

Creiem que la inclusió educativa ha tingut unes repercussions positives per a tota la comunitat educativa. En primer lloc pels alumnes que copsen els valors implícits que comporta aquesta acceptació de les diferències, pel professorat que és el que amb les seves bones pràctiques fan possible la inclusió de tot tipus d'alumnat i el centre que els acull perquè propicia, avala i s'implica en totes les accions inclusives que es porten a terme. Gràcies a aquestes accions dels centres inclusius, les famílies participen en la construcció d'una societat més justa i igualitària per a tothom., es a dir, més inclusiva.

La inclusió educativa i la seva repercussió en l'alumnat amb necessitats educatives especials

La dinàmica del centre ordinari inclusiu, completament normalitzada, ha ajudat als alumnes amb NEE a ser més autònoms, a mostrar més iniciativa i a prendre decisions, pel fet de trobar-se en situacions reals, amb models i referents normalitzats. Aquesta dinàmica ha propiciat a l'alumnat, amb poques habilitats socials, perquè desenvolupessin estratègies per enfrontar-se a la vida diària, per créixer emocionalment i per interactuar amb el món real que els envolta. Aquestes conductes que desenvolupen els seran de gran ajut en la seva posterior integració social i laboral.

Per a constatar les repercussions positives de la inclusió educativa en l'alumnat amb NEE, s'ha de verificar que els nois i les noies es sentin ben acollits, assisteixin motivats a les aules ordinàries, es

relacionin amb companys i professorat amb tota normalitat i participin amb entusiasme en totes les activitats i esdeveniments que es celebren i a més, sentin que formen part d'aquest centre. Quan coincideixen aquest factors, podem dir que l'alumne està gaudint d'una bona inclusió i s'estan assolint els objectius que ens havíem proposat.

La inclusió educativa i la seva repercussió en el centre i en l'alumnat

Com ja hem comentat a la introducció quan a l'Institut Poeta Maragall es va decidir posar en marxa la USEE, els professionals assignats i l'EAP creiem que "arquitectònicament" aquest no era el centre més inclusiu que podíem imaginar. Per les característiques de l'edifici, a priori, semblava poc acollidor i feia pensar que no reunia les condicions òptimes per a iniciar un projecte inclusiu. Es va confiar que la calidesa del professorat fes oblidar la grandària de l'edifici. I així va ser, perquè, aquest "handicap" inicial en la seva arquitectura va esdevenir, a la llarga, en un gran avantatge. Es a dir, amb una bona acollida a l'inici de curs, els desplaçaments per aquest immens edifici afavoreixen molt l'autonomia dels alumnes i els han ajudat a orientar-se en l'espai, a gestionar iniciatives i prendre decisions en la seva vida diària.

A l'inici de la USEE el curs 2005-2006, el professorat del centre, tot i el desconeixement sobre alumnes amb NEE, va acceptar els criteris d'organització i curriculars proposats per la USEE i en conseqüència, l'assistència a les seves aules, d'alumnes amb discapacitat psíquica i d'un professional de suport a les seves classes, fets als que no estaven acostumats.

La implicació de l'equip directiu, l'alt nivell de professionalitat del professorat, la pedagogia dels professionals de la USEE, una alta dosi de comprensió i amb molta bona voluntat per part de tots els professionals, es va aconseguir -tot i alguna que altra reticència- que, s'anés acceptant de mica en mica i amb normalitat l'alumnat amb NEE a les aules ordinàries.

Per assolir aquesta "normalitat" en l'acceptació dels companys *diferents*, ha estat molt important comprendre i acceptar que els alumnes de l'aula ordinària són els grans beneficiats de la inclusió educativa, perquè aquest fet propicia que s'eduquin en els valors de la convivència, solidaritat, companyonia, en l'empatia, i l'acceptació i la comprensió de les diferències.

Es satisfactori comprovar que el centre camina per convertir-se

en una veritable escola inclusiva, quan es viuen situacions a l'aula ordinària, on el professorat aprofita la gran motivació i l'interès per aprendre que mostren alguns alumnes amb NEE i els utilitzen com a models i referents de la "cultura de l' esforç". També quan el centre, alumnes i professorat es fan com a propis els èxits aconseguits per l'alumnat amb NEE, en concursos educatius i literaris d'entitats externes en els quals participen i en els que són premiats.

Actualment, el professorat accepta amb normalitat l'assistència a l'aula ordinària de l'alumnat adscrit a la USEE i al professional acompanyant, quan s'escau. Els professors/es han entès que s'han d'adaptar les aules, els materials de la seva matèria, i les seves intervencions, per tal que aquest alumnat pugui participar de les sessions d'ensenyament-aprenentatge segons les seves capacitats i aptituds i vagin avançant en l'assoliment de les Competències Bàsiques.

CONCLUSIONS

Si s'analitzen els factors que han propiciat l'èxit de la implantació de la USEE en el centre, aquests són molts i molt variats. Se'n destaquen com a rellevants la implicació de l' equip directiu, la important tasca de difusió del recurs dins de la comunitat educativa en els inicis de la seva implementació, l'alt nivell de professionalitat del professorat del centre, i el fet que els professionals de la USEE s'integressin completament i es fessin molt presents en la vida quotidiana del centre. Es valora com a important el grau d'implicació amb el centre d'aquest professionals i el fet que es mostrin respectuosos, oberts, receptius, i siguin suport per a tot el professorat de l'aula ordinària. Aquestes actituds són molt impor-

tants per poder fer l'acompanyament en el procés d'acceptació d' una nova realitat a les seves aules. Es considera important que els professors de la USEE formin part de totes i cadascuna de les comissions, grups de treball, etc., i assisteixin sent part integrant dels equips docents, Juntes d' avaluació, CAD..., com un membre més del Claustre. Les seves aportacions amb una visió més inclusiva, farà que sense adonar-se'n el centre esdevingui cada cop més inclusiu.

Després de 7 cursos de funcionament, el centre ha anat assumint aquesta "normalitat" i es contempla la participació activa de l' alumnat USEE en tots els projectes i esdeveniments que es porten a terme. A tall d' exemple, l'alumnat USEE ha participat molt intensament en el Projecte Comenius, en tots els projectes Solidaris, actes culturals, Campanyes d'accions sostenibles, en totes les sortides culturals, visites extraescolars, colònies, i viatges de fi d'etapa d'ESO, etc., com uns alumnes més del centre.

Es pot afirmar que la USEE està ja molt consolidada en el centre pel seu grau d'implicació en tots els projectes que s'endeguen a l'institut i en aquesta línia la USEE alguna vegada ha estat el motor d'iniciatives com l'adhesió del centre al Programa Agenda 21 Escolar de l'Ajuntament de Barcelona, promovent accions sostenibles en el centre.

Tant el centre com el professorat avalua de forma molt positiva el fet que a l'institut Poeta Maragall s'hagi implantat una USEE. El camí cap a l' escola inclusiva i convertir un institut de secundària en un centre acollidor i inclusiu, no és fàcil, però es menys difícil del que a vegades es pot pensar.

